Busk&StenfrugtNYT

Nr. 6 // 23. maj 2017

En vild bi (gravebi) i ribs

INDHOLD

Aktuelt 1
Nyt om midler 1
Varsling for kirsebærfluerne 2
Pletvingefrugtfluen 2
Sporeudslyngning kirsebærbladplet og skivesvamp 2
Buskfrugt 3
Blåbær 4
Surkirsebær 4
Blommer 4
Sødkirsebær 5

Aktuelt

Blomstringen har været påvirket af perioder med nattefrost og lave temperaturer, hvilket har betydet skader samt lav aktivitet af bier og dermed risiko for lav bestøvningsgrad. Med det varmere vejr den sidste periode, har der været mulighed for en god bestøvning i sent blomstrende sorter. Vi er nemlig gået fra koldt og vådt og direkte til sommerlignende tilstande sidst i uge 20. Det våde vejr og nu stigningen i temperatur betyder fokus på sygdomme, skadedyr og ukrudt. Ved frugtsætning er tilstrækkelig vand og god bladkvalitet vigtig. Vær derfor opmærksom på eventuel vandmangel.

Sølvblad 18. maj, en ny og sen blomstrende kultur, som bliver fulgt i projektet "Danbær"

Nyt om midler

Der er givet en godkendelse af Isomate CLR til mindre anvendelse mod viklere i kirsebær og blomme. Hvis ikke allerede sat op, bør dispenserne sættes op nu, før flyvningen starter.

Viklerlarve i blomme 22. maj. >>>

Varsling for kirsebærfluerne

Det er snart tid til at sætte gule limplader op til overvågning af kirsebærfluerne i både sur- og sødkirsebær. Limplader sættes op i slut maj til start juni og flyvningen følges ugentligt til to gange om ugen i varme perioder. Limplader kan bestilles på gartnershop.dk.

Pletvingefrugtfluen

Pletvingefrugtfluen er skadedyr i både busk- og stenfrugt. Fluens flyvning følges hver uge i projektet "Beredskab for den pletvingede frugtflue".

Indtil uge 21 er der fundet to fluer – en 3.april og en 22.maj, begge på Sjælland.

Udslyngning af sporer af kirsebærbladplet og skivesvamp

Dato	Nedbør i mm	Ascosporer kirsebærbladpletudslyngning antal	Udslyngning vinterkonidier antal	Ascospore skivesvamp udslyngning antal	Konidiespore udslyngning antal
20-03-2017	20,1	0	0	89	3
21-03-2017	10,9	0	0	1	3
22-03-2017	1,6	0	0	11	4
29-03-2017	0,2	1	0	66	14
30-03-2017	3,2	1	0	14	68
06-04-2017	0,5	37	0	85	36
12-04-2017	3,9	31	0	30	162
15-04-2017	8,3	31	37	8	94
18-04-2017	4,9	401	103	4	6
24-04-2017	1,0	199	483	5	1
25-04-2017	1,8	45	54	17	37
27-04-2017	3,4	44	612	5	3
1-05-2017	5,7	160	1665	1	3
10-05-2017	.	18	987	0	0
11-05-2017	4,9	10	433	3	16
15-05-2017	3,2	43	1950	0	0
17-05-2017	8,7	13	522	5	174

Sporetællinger i 2017 af sporer af skivesvamp og kirsebærbladplet

I tabellen ses tidspunktet for udslyngning af de primære asco- og konidiesporer, som er årets første smittekilde efter vinteren. Ved fugtigt vejr i udslygningsperioden er der risiko for infektion. Symptomerne ses først noget tid efter infektion og er der først synlige angreb, er forebyggende behandling for sent. Behandling skal finde sted i udslyngningsperiode og ved fugtigt vejr. I år er den primære infektion næsten forbi. Der udslynges kun få sporer efter regn i øjeblikket. Normalt slutter den primære infektionsperiode inden 1. juni. Den alvorligste infektionsperiode for skivesvamp har været omkring den 12. april og for kirsebærbladplet omkring den 1. maj.

- I disse perioder, har det været vigtigt at have bekæmpet forebyggende med svampemider i fugtige perioder.
- Hvis bekæmpelse af den primære infektion ikke er lykkedes og man ser angreb af hhv. skivesvamp i buskfrugt og kirsebærbladplet i kirsebær er man nødsaget til at forsætte bekæmpelse i fugtige perioder under frugtudvikling og evt. også efter høst.

Buskfrugt

Fra afblomstring er det aktuelt at holde øje med **meldug, skivesvamp** og **filtrust**. Candit kan benyttes indtil 1. juni eller der kan benyttes Kumulus S, som også virker mod knopgalmiderne. Udbringning af Kumulus bør ske i tørt og overskyet vejr for at undgå svidning.

I økologisk produktion kan der behandles forebyggende med Kumulus S eller Armicarb.

I sidste uge blev der fundet **bladhvepse** på limplader og observeret tidlig skade af de små larver samt observeret en del bladlus.

Stikkelsbærbladhveps på limplade og det tidlige angreb af de små larver 19. maj

Tjek buske (særlig aktuelt i stikkelsbær) for larver af **bladhvepse** på blade nede og i midten af buske. Ved angreb bruges Biscaya. Biscaya har også god effekt mod **bladlus** og er skånsom mod nyttedyr.

Med det varme vejr ses nu tydeligt **bladlus** og mange steder er bladene godt sammenrullede og bladlusene derfor lidt beskyttede. Derfor vil Biscaya nu have god virkning, da det er et systemisk middel.

Bladlus, mariehøne og mariehøne æg i solbær 18. maj.

I økologisk produktion kan der bruges Spruzit Neu mod bladlus. Spruzit Neu er hård ved mariehøner og bør overvejes ved moderate og kraftige angreb af bladlus. Hvor der er bladlus, er der ofte også mariehøner, der lægger deres æg. Larverne lever bl.a. af bladlus og kan gøre et godt indhug i bestanden af bladlus. For at drage nytte af denne biologiske bekæmpelse, bør der bruges midler, som er skånsomme overfor nyttedyr og anvendelsen af Spruzit bør overvejes en ekstra gang.

Sidste år var der nogle steder og specielt i økologisk produktion og privathaver angreb af **stikkelsbær halvmøl** i solbær. Larven gnaver på bladene og senere på bær. Bærrene nødmodner, bliver røde og falder af.

Larven er en sommerfuglelarve og kan forsøges bekæmpet med Dipel eller Turex nu.

Skader af stikkelsbær halvmøl i solbær sidste år >>>

Blåbær

Blomstringen er godt i gang og ved afblomstring kan der være behov for at tjekke for bladlus og vurdere eventuelt bekæmpelsesbehov. Vælg Biscaya, da det er et systemisk middel og har god effekt på lusene i de sammenkrøllede blade.

Surkirsebær

Det er aktuelt nu at bekæmpe ved angreb af **kirsebærbladplet**. Der kan anvendes Kumulus S eller Dithane inden 1. juni. Husk Dithane kommer på anvendelses- og forbudslisten fra 7. juni. Hold øje med **monilia** og **bakteriekræft** for at vurdere effekten af bekæmpelsen i år.

Der kan især forekomme **bladlus** nu. Det oplagte valg nu vil være Pirimor eller Movento og at gemme Mospilan, hvis der bliver behandlingsbehov mod kirsebærfluen. I økologisk produktion anvendes Spruzit Neu.

Blommer

Sætning i blomme (Valor) 22. maj

Bladlus i blomme 22. maj.

Frugtsætningen er i gang og med den, grundlaget for frugtstørrelsen. Sørg for tilstrækkelig vand og god bladkvalitet. Ved afblomstring kan der udbringes magnesium, kvælstof og bor (5 kg bittersalt, 2 kg urea og 1-1,5 kg solubor).

Hvis ikke allerede sat op, er det nu fælder og feromonforvirring mod **viklere** skal op. Ses sidste nyhedsbrev vedrørende ophængning. Har der tidligere været stort angreb af viklere eller fanges der mange i overvågningsfælderne, bør plantagen tjekkes for de tidlige skader og en eventuel supplerende behandling overvejes.

Der er **bladlus** at se og bekæmpelse sker med pirimor eller Spruzit Neu (økologi)

Sødkirsebær

De fleste steder er sødkirsebærtræerne nu ved at være afblomstret. De senere sorter har haft betydeligt bedre vejr til bestøvning og befrugtning end de tidlige sorter.

Frugtsætning i sorterne Lapins, Kordia og Regina.
Lapins og Kordia ses øverst.
I Regina ses manganmangel på bladene >>>>

Hvor der har været frostskader, eller bestøvningen ikke har været optimal, skal der gøres en indsats for ikke at få for stort junifald. Dette handler især om at forsørge træerne optimalt med næringsstoffer og vand. Sørg for hyppige behandlinger med bladgødskning.

På afblomstring bruges 3 kg urea + 5-7 kg bittersalt + 1 kg bor

Det kan blandes med for eksempel Switch eller Signum, som anbefales på afblomstring mod Monilia.

I træer med middel til kraftigt vækstniveau gælder det dog også om ikke at have for meget fart på træerne. Højt vækstniveau fremmer frugtfaldet. Derfor skal overgødskning med kvælstof undgås.

Det er vigtigt at sørge for at der er tilstrækkeligt, men ikke for meget, vand til træerne. Når der er vandmangel, bliver bærsætningen ikke optimal.

Se også sidste nyhedsbrev for gødevanding ved forventet god sætning. Er der tvivl om, der bliver god sætning, kan det være bedre kun at give en lille del kvælstof i gødevandet. Mængden tilpasses efter, hvor meget der er givet i foråret.

Vent med kalium indtil bærrene er færdige med celledelingen (4-5 uger efter blomstring).

Bladlus

Nu er der set rigtigt mange bladlus i sødkirsebær, og de er godt i gang med at rulle sig ind i bladene, eller rettere, de er allerede rullet godt ind i bladene.

Når bladlusene er rullet ind i bladene, kan man ikke længere forvente god effekt af Karate eller Pirimor, men er nødt til at bruge et systemisk middel som Mospilan eller Movento for effektiv bekæmpelse. Fordi der er begrænsninger i antal gange og max dosering for Mospilan, anbefales det at bruge Movento mod bladlusene nu.

Bladlus i sødkirsebær sviner frugter og ødelægger årsskud

Er der **larver**, bekæmpes disse med Karate eller Turex. Husk at tage hensyn til biernes flyvetider, hvis Karate bruges.

Isomate og feromonfælder skulle gerne være sat op nu.

Dette skadesbillede opstår når der har været duer på spil i sødkirsebærrene.

REDAKTØRER

Helle Mathiasen
Tlf: 40 14 40 95
hmat@seges.dk

Hanne Lindhard Pedersen
Tlf: 87 40 66 06 / Mobil: 23 82 63 47
hlp@seges.dk

Lene Baarts
Tlf: 40 45 99 98
lba@seges.dk

GartneriRådgivningen tager forbehold for tastefejl og lignende. Nyhedsbrevet må ikke videresendes. GartneriRådgivningen har copyright på billederne